

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.38.268/2018/7.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: I.rendű felperes neve

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámhatósági ügyben hozott közigazgatási végzés bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 10.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. szeptember 28-án kelt 1.K.27.346/2018/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.27.346/2018/9. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályon kívül helyezi és a keresetet elutasítja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra további 15.000.- (tizenötezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló ... és a felperes élettársi kapcsolatából 2005. január 10-én I.rendű felperes neve Vid nevű gyermekük született. Az élettársi kapcsolat megszakadását követően a gyermek a Győri Városi Bíróság P.20.808/2007/13. számú egyezséget jóváhagyó végzésével az

anyánál került elhelyezésre. Az egyezségben a szülők szabályozták a felperest megillető kapcsolattartás rendjét is.

- [2] A felperesi kapcsolattartás több gyámhatósági eljárásban újraszabályozásra, illetve megváltoztatásra került.

A kijelölés alapján eljáró alperes neve Tatabányai Járási Hivatala a 2017. március 1-jén kelt KE-06/GYAM/54-19/2017. iktatószámú határozatában oly módon változtatta meg az apai kapcsolattartást, hogy a személyes találkozást nélkülöző folyamatos kapcsolattartás keretében az apa jogosult a gyermekkel minden vasárnap este Skype útján 19 óra - 19 óra 30 perc között kapcsolatot tartani azzal, hogy az apa akadályoztatása miatt elmaradt Skype útján történő kapcsolattartás pótlására nincs lehetőség. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2017. május 2-án hozott KE/016/130-11/2017. számú határozatában az elsőfokú határozatot megváltoztatta, de a megváltoztatás nem érintette a Skype útján történő kapcsolattartást. A felperes keresete folytán eljáró Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 4.K.27.216/2016/10. számú ítéletében a keresetet elutasította.

- [3] A felperes a 2017. május 21-én kelt iratában az őt megillető kapcsolattartás végrehajtását kérte a 2017. május 2. - 2017. május 19. közötti időszakban elmaradt Skype útján történő kapcsolattartások körében. Az elsőfokú gyámhatóság a felperes kérelmét végzésével elutasította, a döntéssel szembeni felperesi fellebbezést elbíráló alperes a 2017. augusztus 31-én kelt KE/016/147-96/2017. számú végzésével az elsőfokú döntést megváltoztatta, a kérelemnek részben helyt adva a 2017. május 14-én elmaradt Skype útján történő kapcsolattartás tekintetében a KE/016/130-11/2017. számú alperesi határozattal megváltoztatott KE-06/GYAM/54-19/2017. számú elsőfokú határozat végrehajtását elrendelte.

Az anya a fenti végrehajtást elrendelő másodfokú végzést 2017. szeptember 19-én vette át.

- [4] A felperes 2017. október 1-jén a 2017. szeptember 3. - 2017. október 5., míg 2017. november 5-én a 2017. október 5. - 2017. november 5. közötti időszakra terjesztett elő kérelmet a Skype útján történő kapcsolattartás végrehajtása iránt.

- [5] Az elsőfokú hatóság a 2017. december 1-jén hozott KE-06/GYAM/54-191/2017. számú végzésében a fenti felperesi kérelmeket elutasította. Az indokolás szerint a végrehajtást elrendelő végzést az anya 2017. szeptember 19-én vette át, vagyis addig a napig a végrehajtás körébe eső intézkedés megtételére nem álltak fenn a jogszabályi feltételei, így a 2017. szeptember 3-án, 2017. szeptember 10-én és 2017. szeptember 17-én esedékes Skype útján történő kapcsolattartás elmaradása körében a kérelem nem foghat helyt. Az azt követő kapcsolattartások vonatkozásában az elsőfokú gyámhatóság nem állapította meg az anya részéről az önhiba fennállását.

- [6] Az elsőfokú végzéssel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, az alperes a 2018. április 3-án hozott KE/016/24-

46/2018. számú végzésében az elsőfokú végzést megváltoztatta, a felperes kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmeinek részben helyt adott, megállapította, hogy az anya 2017. szeptember 24-én, 2017. október 1-jén, október 8-án, október 15-én, október 22-én és 2017. november 5-én esedékes Skype útján történő kapcsolattartás tekintetében az apai kapcsolattartást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének önhibájából ismételten nem tett eleget. A fentiek miatt az anyát az alperes végrehajtási intézkedésként 30.000.- forint eljárási bírsággal sújtotta és kötelezte őt az elmaradt kapcsolattartások pótlására. Az alperes megállapította, hogy az egyéb időpontok (2017. szeptember 3., szeptember 10., szeptember 17. és 2017. október 29.) vonatkozásában az elsőfokú végzés rendelkezései változatlan tartalommal hatályban maradnak.

- [7] Kifejtette, a végrehajtást elrendelő végzés kézhezvételét, 2017. szeptember 19-ét megelőzően a nem a szabályozásnak megfelelően megvalósult kapcsolattartások esetén akkor sem alkalmazható a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 33. § (5) bekezdésében, valamint a közigazgatási hatóság eljárásról és szolgáltatásról szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 134. §-ában szereplő szankció, ha az önhiba megállapítható, mert szankcionálásra, így azt megelőzően az önhiba vizsgálatára a Gyer. vonatkozó rendelkezései szerint csak a végrehajtást elrendelő végzés átvételét követő kapcsolattartás esetén van lehetőség. Az alperes az anya önhibáját összesen hat, 2017. szeptember 19-e után nem megvalósult Skype útján történő kapcsolattartás tekintetében megállapította.

A kereseti kérelem

- [8] A felperes eljárási- és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással keresettel támadta az alperes végzését kérve annak bírósági felülvizsgálatát.

Az elsőfokú ítélet

- [9] A közigazgatási és munkaügyi bíróság az alperes támadott végzését a felperes 2017. szeptember 3-án, 2017. szeptember 10-én és 2017. szeptember 17-én esedékes Skype útján történő kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelme kapcsán hozott döntése körében megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az indokolásban felhívta többek között a Gyer. 33. § (1)-(5) bekezdéseit, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 75. § (1) bekezdését és 92. § (1) bekezdés b) pontját.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítélete felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hangsúlyozta, a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésére nem csak akkor kerülhet sor, amikor a hatóság korábbi

végzésében már a kapcsolattartás végrehajtását elrendelte, hanem akkor is, ha a kapcsolattartásra kötelezett a Gyer. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban előírt kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget. Az irányadó KE-06/GYAM/54-19/2017. számú elsőfokú határozat akként rendelkezett, hogy a személyes találkozást nélkülöző folyamatos kapcsolattartást a felperes jogosult a gyermekkel minden vasárnap este Skype útján 19 óra és 19 óra 30 perc között kapcsolatot tartani. Ennek technikai hátteréről az anya köteles gondoskodni. Az anyát ez a kötelezettség a kapcsolattartást rendező határozat jogerőre emelkedésétől kezdve terheli, nem csak az alperes által hivatkozott, kapcsolattartás végrehajtását elrendelő végzés átvételét követően. Amennyiben tehát a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban előírt kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a Gyer. 33. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása elrendelhető, az önhiba fennállta megállapítható és annak nem előfeltétele, hogy a kapcsolattartás végrehajtására korábban már végzésben kötelezte a hatóság a kapcsolattartásra kötelezettet.

- [11] A bíróság szerint az alperes jogértelmezése a jogintézmény jellegét üresítené ki, mert például annak elfogadása esetén kizárt, hogy a kapcsolattartás első esetben történő elmaradásakor a végrehajtás elrendelhető legyen.
- [12] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra előírta, hogy a hatóság a felperes 2017. szeptember 3-ai, szeptember 10-ei és szeptember 17-ei időpontok kapcsán előterjesztett kérelmét a fellebbezés elbírálása körében érdemben köteles vizsgálni, és amennyiben a kapcsolattartás elmaradása tekintetében az anya önhibája megállapítható, úgy a Gyer. 33. § (4) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtását kell elrendelni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak a keresetnek helyt adó része hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt. Érvelése szerint nem helytálló az elsőfokú bíróság azon okfejtése, hogy a kapcsolattartás végrehajtását elrendelő döntés átvételét megelőző időpontok tekintetében helye van a végrehajtás elrendelésének. Az ítélet sérti a Gyer. 33. §-ában és a Ket. 134. §-ában foglaltakat.
- [14] Véleménye szerint a végrehajtást elrendelő végzés kézhezvételét megelőzően nem a szabályozásnak megfelelően megvalósult kapcsolattartások esetén akkor sem alkalmazható a Gyer. 33. § (5) bekezdésében, valamint a Ket. 134. §-ában szereplő szankció, ha az önhiba megállapítható, hiszen szankcionálásra a Gyer. irányadó rendelkezései szerint csak a végrehajtást elrendelő végzés átvételét követő kapcsolattartások esetén van lehetőség. Az elrendelt végrehajtásra tekintettel azt kell és lehet a

gyámhivatalnak vizsgálnia, hogy a Gyer. 33. § (4) bekezdés c) pontjában foglalt jogkövetkezmények alkalmazásra kerülhetnek-e vagy sem. A Gyer. 33. § (5) és (8) bekezdése, valamint a másodfokú eljárásban irányadó Ket. 134. §-a szerinti intézkedések alkalmazásához az ismételt önhiba megállapítása szükséges, azt azonban a végrehajtás elrendelését megelőző időpontok tekintetében nem lehet megállapítani. Nincs jogszabályi lehetőség a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtásának ismételt elrendelésére sem. A végrehajtás ugyanis egyszeri jogi aktus, az elrendelését követően pedig már az ehhez a tényhez fűződő jogkövetkezmények kerülhetnek alkalmazásra, amelynek időbeli korlátját a Gyer. 33. § (6) bekezdése rögzíti.

[15] A felperes a részére megküldött felülvizsgálati kérelemre egyszerű elektronikus levélben - e-mailben - nyilatkozott.

[16] A Kúria a Kfv.VI.38.268/2018/6. számú végzésében tájékoztatta a felperest, hogy a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján a Kúria előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező. A Kp. 27. § (4) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 74. § (1) bekezdése szerint a jogi képviselőt nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, úgy kell tekinteni, hogy a fél perbeli cselekményt, nyilatkozatot nem tett. Tájékoztatta a Kúria a felperest arról is, hogy egyszerű elektronikus levélben az irányadó jogszabályi rendelkezésekre tekintettel nincs kapcsolattartásra lehetőség.

A felperes hatályos felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A befogadás

[17] A Kúria a Kfv.VI.38.268/2018/2. számú végzésében a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés a) és b) pontja alkalmazásával befogadta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[19] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalok rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[20] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból nem helytálló jogi következtetést vont le.

[21] A Kúriának abban kellett döntenie, hogy a felperes 2017. szeptember 3-án, 2017. szeptember 10-én és 2017. szeptember 17-én esedékes Skype útján történő kapcsolattartás végrehajtása lehetséges-e, figyelemmel arra, hogy az anya a végrehajtást elrendelő másodfokú végzést 2017. szeptember 19-én vette át.

- [22] A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányadó rendelkezéseket a Gyer. 33-33/B. §-ai tartalmazzák. A 33. § (1) bekezdése értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye. A 33. § (2) bekezdése szerint a gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.
- [23] A Gyer. 33. § (4) bekezdése rögzíti, ha a gyámhivatal az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását végzéssel elrendeli a végrehajtást. A gyámhivatal a végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően az esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével, b) felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa és megjelöli a pótlás végső határidejét, c) figyelmezteti az a) és a b) pont szerinti kötelezettség önhibájából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá d) erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megghiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.
- A Gyer. 33. § (5) bekezdése kimondja, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhivatal kérelemre végzéssel a) a család- és gyermekjóléti központ kapcsolattartásának, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelembe vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn, b) dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - a kapcsolattartás érdekét nem befolyásoló - kérelméről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.
- [24] A Ket. 134. §-a alapján, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv a) a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégeztetheti, b)

feljogosíthatja a jogosultat, hogy a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégezze vagy mással elvégeztesse, c) a jogosult kérelmére a kötelezettet a szolgáltatás pénzegyenértékének megfizetésére kötelezheti, d) ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki, e) a rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghatározott cselekményt.

- [25] A Kúria hangsúlyozza, a Gyer. 33. § (4) bekezdés a) pontja egyértelműen rögzíti, hogy a gyámhivatal az önhiba fennállásának megállapításával együtt végzéssel rendeli el a végrehajtást és abban felhívja a mulasztó felet, hogy a végzés kézhezvételét követő esedékes kapcsolattartásnak tegyen eleget. Ez azt jelenti, hogy a gyámhatóság kizárólag a végrehajtást elrendelő végzés kötelezett általi kézhezvételét követő kapcsolattartáshoz kapcsolódóan jogosult a Gyer. 33. § (5) bekezdésében és a Ket. 134. §-ában írt szankciók alkalmazására.
- [26] A Kúria a fentiekre figyelemmel nem ért egyet az elsőfokú bíróság azon érvelésével, mely szerint a Gyer. 33. § (1) bekezdés a) és (4) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása elrendelhető, ha az önhiba fennállta megállapítható és annak nem előfeltétele, hogy a kapcsolattartás végrehajtására korábban már végzésben kötelezte a hatóság a kapcsolattartásra kötelezettet.
- [27] A Kúria a Ket. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 109. § (2) bekezdésére alapítottnan a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében azt hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította.

Záró rész

- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [29] A pervesztes felperes köteles az állam javára felhívásra a feljegyzett kereseti részilletéket és felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni, amelyeknek összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) és 50. § (1) bekezdése határozza meg.
- [30] Az alperes a felülvizsgálati eljárásban eljárási költséget nem kért, erre vonatkozó kimutatást nem csatolt, ezért részére a Kúria felülvizsgálati eljárási költséget nem állapított meg.
- [31] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. október 9.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő